

Innspill til Høring NOU 2020: 14 Ny barnelov

Sex og samfunn ønsker å takke for muligheten til å komme med innspill til *Høring NOU 2020: 14 Ny barnelov*. Sex og samfunn er Norges største senter for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Vi driver Norges største poliklinikk for barn og unge opp til 25 år. I 2020 mottok vi over 45 000 henvendelser via besøk, telefon og chat.

Sex og samfunn mener at alle barn har rett til kunnskap om kropp og seksualitet. Alle barn har rett på tilgang til helsetjenester som dekker fysisk, psykisk og seksuell helse uavhengig av bakgrunn, utfordringer og identitet.

Det er en positiv kraft i seksuell helse, og det er viktig at barn og unge har mulighet til å føle på dette. Seksualitet kan være en fin inngang til å snakke med barn og unge, også om ting som er vanskelig. Alle som jobber med barn, må ha kunnskap og kompetanse til å snakke med og om seksualitet.

Barn og unge kan ha utsatt andre barn og unge for krenkende handlinger eller overgrep, eller kan selv ha vært utsatt for slike opplevelser. Dette betyr at alle barn skal bli møtt av fagpersoner med god kunnskap og kompetanse som kan ta dem imot og lytte til deres behov. Det er viktig at vi sikrer gode og faglig sterke helsetjenester for barn og unge, slik som helsestasjon for ungdom og skolehelsetjenesten.

Spørsmål om kjønnsidentitet/seksuell identitet kan være krevende for barnet selv, og for foreldre/foresatte, men dette kan brukes som en ressurs. Alle instanser som er involvert i arbeid med barn og unge må ha god kunnskap om seksuell helse og ha kompetanse til å ta imot barn fra ulike bakgrunner og med ulike identiteter. Alle instanser som arbeider med barn og unge må også strebe etter et godt samarbeid med foreldre.

Utover dette har Sex og samfunn følgende innspill:

Barneloven bør være kjønnsnøytral, slik som i Sverige. Utvalget sier dette ikke ble gjennomført på grunn av kapasitetsutfordringer, men det burde være en prioritering.

Sex og samfunn støtter at rapporten tar i bruk betegnelsen *foreldreskap* som et kjønnsnøytralt erstatning for far- og morskap. Kjønnsnøytrale benevnelser er imidlertid ikke gjennomført konsekvent, fordi utvalget fremdeles benytter benevnelsene mor, far og medmor der de mener det er nødvendig. Vi mener det bør være konsekvent kjønnsnøytralt, slik at man favner alle familieformer.

Rapporten tar ikke høyde for at ikke-binære også er foreldre, og at transmenn også kan være fødeforeldere. Vi mener dette bør inkluderes.

I dag kan et barn maksimalt ha to juridiske foreldre. Det er mange ulike både nåværende og kommende former for familier som ikke nødvendigvis baserer seg på to foreldre. Det kan være skilsmissebarn, barn som er kommet til ved at flere par går sammen om å få barn, barn i poly-familier og mange andre ulike familieformer. Sex og samfunn mener det bør utredes for å åpne opp for flere enn to foreldre.

Utvalgets forslag om å øke antall timer for mekling ved Familievernkontorene er positivt. Vi mener det er svært viktig å sikre god kompetanse på kjønns- og seksualitetsmangfold på

Familievernkontorene, slik at ansatte har mulighet til å møte barn og familier med ulike bakgrunn og sammensetning på en god måte. Det er avgjørende at alle som jobber med barn og unge innehar kompetanse om seksualitet og seksuell helse. Man kan møte barn og unge i en sårbar situasjon, som for eksempel har vært utsatt for seksuelle overgrep. Det er viktig at dette avdekkes av kompetente ansatte, og at det blir håndtert på riktig måte. Seksuell helse må også ses i et helsefremmende perspektiv, samt knyttet til identitetsforståelse. Det er viktig å kunne ivareta særlige omsorgsbehov dersom barn og unge bryter med normer for kjønn og/eller seksualitet. De kan være redde for hvordan de blir møtt ved å fortelle om seg selv, eller at de blir utsatt for sanksjoner fra omgivelsene på bakgrunn av identitet. Sanksjoner kan omhandle negativ sosial kontroll, og ulike former for vold på bakgrunn av at foreldre eller omgivelsene ikke aksepterer barnets kjønnsidentitet eller seksuell orientering. Det kan ha store konsekvenser for barnets psykiske helse og utvikling å leve i et omsorgsmiljø hvor man møter sanksjonering og manglende anerkjennelse for den man er.

Med vennlig hilsen,

Maria Røsok

Daglig leder

Tore Holte Follestad

Assisterende daglig leder